

Šafarnės šaltinis

Turistinė vertė

Sinonimai

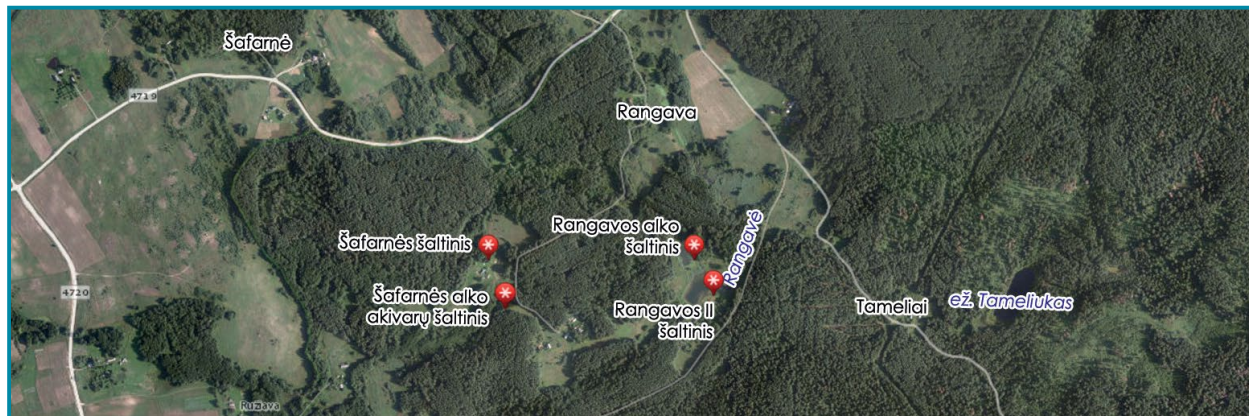
Šafarnės II, Zofijos šaltinis

Koordinatės

LKS: 531119; 6046907

Adresas

Trakų raj. sav.,
Šafarnės k. Aukštadvario
regioninis parkas

Aplinka

Šafarnės šaltinis trykšta apie 50 metrų kairiau nuo keliuko, nedidelės kalvos papėdės moreniniame šlaite. Nuo keliuko pakalnėn leidžiasi pieva, kurios šiauriniame pakraštyje, kiek aukščiau nei pats šaltinis, kaip patikimas orientyras stovi gerai matomas ūkinis pastatas – svirnas. Šaltinis yra šios sausos pievos pakraščio kampą juosiančioje lazdynų pamiškėje, apie 60–70 m į pietus nuo svirno. Šaltinis veržiasi čia iškastos duobės su betoniniu rentiniu dugne.

Dabartinė būklė, kaptazas

Šaltiniui rengiant kaptazą ir kasinėjant šlaitą buvo padaryta nedidelė pasagos formos iškasa, dabar baidanti užželti žole. Jos sienelėse matyti rudas tvirtas moreninis priemolis su gargždu, atidengtas nukasus deliuvio nuobiras. Šaltinis veržiasi iškastos duobės dugne iš betoninio rentinio.

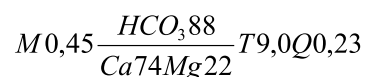
Vandens fizikinės savybės

Vanduo be skonio ir kvapo, šaltas (temperatūra 7,6 °C), pH = 7,58.

Vandens cheminės savybės

Šafarnės šaltinio vandens cheminė sudėtis yra labai panaši į Rangavos alko šaltinių. Jo vanduo yra gėlas, turi mažai mineralinių medžiagų. Jame ištirpusių mineralinių medžiagų kiekis yra 440 mg/l. Šaltinio vanduo yra santykinai kietas. Tačiau tai karbonatinis, virinant pašalinamas kietumas. Šaltinio vandenyje nėra nitratų, amonio, organinių priemaišų kiekis labai nedidelis, artimas foninei koncentracijai. Vandenyje labai mažai natrio. Fluoro koncentracija šaltinio vandenyje – 0,29 mg/l.

Cheminės sudėties formulė (ekv/%)

Nustatomo komponento pavadinimas	Nustatyta vertė		
	mg/l	mg-ekv/l	ekv. proc.
Ištirpusių mineralinių medžiagų suma	440		
Sausoji liekana 180 °C	287		
Bendrasis kietumas		5,68	
Karbonatinis kietumas		5,02	
Nekarbonatinis kietumas		0,66	
Anijonai:			
Chloridai, Cl ⁻	3,5	0,099	1,77
Sulfatai, SO ₄ ²⁻	21,7	0,452	8,09
Hidrokarbonatai, HCO ₃ ⁻	306	5,02	89,8
Nitritai, NO ₂ ⁻	< 0,01		
Nitratai, NO ₃ ⁻	< 0,05		
Katijonai:			
Natris, Na ⁺	3,2	0,139	2,37
Kalis, K ⁺	2,3	0,059	1,00
Kalcis, Ca ²⁺	85,1	4,25	72,3
Magnis, Mg ²⁺	17,4	1,43	24,4
Amoniakas, NH ₄ ⁺	< 0,010		
Kitos analizės:			
pH, pH vienetai 20 °C	7,42		
Permanganato skaičius, mg O/l	0,50		
Cheminis deguonies suvartojimas, mg O/l	< 4,0		
Savitasis elektros laidis, μS/cm	494		

Tautosakinės, kraštotyrinės, istorinės žinios

„Čia dar vienas stebuklas, bet tai tikrai buvo. Mano anyta į čia atiteko 1921 m., ji irgi dzūkė, labai darbšti visą laiką, bet ir nematyta gražiai dainavo. Bet kur ji visur su dainom ir su dainom. Nu tai čia nuo pirkio į rytus buvo gražus laukas, tokia pievukė ir lyg kokia duobukė an krantelio. Nu tai kap seniau pas žmones didelė šeima būdavo: du seniai, du sūnūs su vaikais ir žmonom, da teta kokia. Žmonių gi daug, tai visi ir javus laukuose paiminėdavo. Ėmė tada kviečius ty ar rugius ir moterys su pjautuvais. Nu ir atėjo laikas pailsėt. Tai kas guli, kas snaudžia, o mano anyta tai vis su dainom. Ji dainavo ir vis su pjautuvu žemėn kala sau pritardama. Taip bedainuodama kalė, kalė, kad tik sykt vanduo iš žemės

fontanu aukštyn. Ir tuo tuoj toj duobukėj šlapia pasidarė. Ji net išsigando, visus prikėlė. Atėj senis jos šešuras ir pasakė, kad tai stebuklas ir jos ranka gera, ba dievulis vandenį siunčia. Vanduo nutekėjo į pietus, visi gėrė ir dabar geria. Tai va taip vanduo stebuklingai pasirodė žmonėms. Dievas pats parodė žmonėms, kuo gydytis reikia ir gert per sunkių darbų laiką. Tokia va tikra istorija. Šaltinis gi teka į saulę. Mat pas mus geriausi šaltiniai: vienas teka į saulę, o kita – prieš. Abudu gydo.“

Pasakojo Zofija Suchockienė-Tarasevičiūtė, gim. 1937-05-15 Trakų r. Kruncikų k.

Užrašė Rita Balsevičiūtė 2010-10-15

Tipas

Kylantis erozinis (kontaktinis?)

Režimas

Nuolatinio veikimo

Vandeningumas

Mažo vandeningumo nereikšmingas šaltinis, debitas 0,2 l/s

Vandens tipas

Kalcio, magnio hidrokarbonatinis

Aprašė:

P. Gedžiūnas, K. Kadūnas,
Z. Zanevskij, 2011